

Възприетото и цитирано по-горе определение на понятието жилище при преброяването на 1926 г. се съществено отличава от съответното определение при преброяването на 1920 г. Споредъ това последното „подъ жилище се разбира не система или комплексъ отъ определено число стаи, предназначени за специално жилище на отдѣлно домакинство, съ всички приспособления (кухня, перална и пр.) на даденото жилище, но съвокупностъ отъ всички или едно помѣщение, или дори частъ отъ помѣщение, заети отъ едно и също домакинство. Така, една стая, заета отъ две домакинства, се разглежда като две жилища отъ по 1/2 помѣщение; две или нѣколко домакинства, заемащи единъ апартаментъ съ обща кухня, определятъ толкова отдѣлни жилища, колкото сж тия отдѣлни домакинства, настанени въ тоя апартаментъ; едно домакинство, заемащо два или повече апартамента, съ една или нѣколко кухни и други приспособления за отдѣлнитѣ тия апартамента, дето би могло, споредъ предназначението имъ, да бждатъ настанени толкова домакинства, колкото сж апартаментитѣ, преброяването (1920 г.) смѣта всички тия апартамента за едно жилище, защото въ тѣхъ живѣе само едно домокинство.

Ясно е, че въ случая понятието домакинство се идентифицира съ понятието жилище¹⁾.

Имайки предъ видъ тия две различни дефиниции на понятието жилище, ще трѣбва да се заключи, че даннитѣ за броя на жилищата споредъ преброяването на 1926 г. не сж напълно сравняеми съ съответнитѣ такива отъ преброяването на 1920 г.

Нѣщо подобно трѣбва да се забележи и за понятието помѣщение (pièce). Споредъ преброяването на 1920 г. за такова се взема всѣко жилищно помѣщение (стая), включително и кухнятѣ, килеритѣ, както и всички нежилищни помѣщения (дюкяни, кръчми, работилници и пр.), дето въ момента на преброяването е намѣрено да живѣятъ хора¹⁾. Споредъ преброяването на 1926 г. за жилищни стаи се смѣтатъ и кухнятѣ, но не и зимницитѣ, банитѣ, килеритѣ и пр., които не сж приспособени за живѣене.

Следъ тия освѣтления, очевидно е, че респективнитѣ данни отъ поменатитѣ две преброявания за сградитѣ, жилищата и помѣщенията могатъ да се сравнятъ само съ голѣма предпазливостъ и то не напълно. Въ случая за предпочитане е, изобщо взето, да се направи отдѣленъ анализъ само на даннитѣ отъ последното преброяване. Това се налага още и отъ обстоятелството, че при преброяването на 1920 г. такива сведения сж събирани и разработвани, макаръ въ по-голѣми подробности, но само за градоветѣ, въ които по онова време бѣ обявена така наречената жилищна криза, до като при последното преброяване, извършено на 31. XII. 1926 год., сведения за обитаемитѣ сгради, жилищата и помѣщенията сж събирани отъ всичкитѣ градове на Царството.

¹⁾ Гл. „Жилищна статистика“, кн. I, 1923 г., предговора.

¹⁾ Какъ тамъ, стр. XIII.

Представенитѣ въ таблицата 12 абсолютни числа показватъ, че, срѣдно взето, на всѣка обитаема сграда се падатъ по 3·4 помѣщения. Само за сградитѣ съ едно жилище срѣдно на всѣка сграда или, все едно, на всѣко жилище се падатъ по 3·1 помѣщения. При сградитѣ съ две жилища, на всѣко жилище се падатъ тоже 3·1 помѣщения; при сгради съ три жилища, на всѣко една отъ последнитѣ се падатъ по 3·2 помѣщения; следъ това, на сграда съ 4 и 5 жилища, на жилище се падатъ 3·4 помѣщения; сетне помѣщенията порастватъ на 3·5 и 3·8 за сгради съ 6—10, респективно 11—20 жилища. Общото заключение отъ тия данни е, че броятъ на помѣщенията, срѣдно на жилище, расте паралелно съ растенето на броя на жилищата въ отдѣлнитѣ сгради. Изключение отъ това общо правило се констатира при 5-тѣ голѣми сгради въ София, всѣка една отъ които е имала повече отъ 21 апартамента и дето срѣдно на апартаментъ се падатъ по 3·6 помѣщения. Това изключение иде да подсказе, че въ бждеще въ голѣмитѣ кооперативни и съдружнически домове ще се включватъ малки апартамента за живѣене на преимуществено слаби въ стопанско отношение домакинства. Този статистически фактъ се потвърждава и отъ ежедневнитѣ наблюдения, които показватъ, че по състоятелнитѣ домакинства си купуватъ не апартамента, а самостоятелни къщи, или предпочитатъ малки кооперативни или съприжателски сгради съ по-голѣми апартамента.

Интересно е наредъ съ това да се отбележи, че при последното преброяване значителенъ брой отъ обитаемитѣ сгради, заедно съ съдържатитѣ се въ тѣхъ жилища и помѣщения, сж били незаети. Точниятъ имъ брой се вижда отъ представенитѣ въ следната таблица числа:

Таблица 13. Разпредѣление на заетитѣ и празни обитаеми сгради, жилища и помѣщения по етажи

Tableau 13. Répartition des bâtiments, des logements et des pièces habités, occupés et inoccupés, d'après les étages

Сгради споредъ броя на етажитѣ	Сгради Bâtiments		Жилища Logements		Помѣщения Pièces	
	заети occupés	празни inoccupés	заети occupés	празни inoccupés	заети occupés	празни inoccupés
Абсолютни числа — Chiffres absolus						
Едноетажни — D'un étage	158,986	16,089	149,695	6,964	448,691	27,651
Двуетажни — De deux étages	38,699	1,668	51,278	4,472	196,320	17,410
Три и повече етажни — De trois étages et plus	3,097	88	8,176	545	37,154	2,879
Всичко — Total	200,782	17,845	209,149	11,981	682,170	47,940
На сто отъ „всичко“ — Pour 100 du „total“						
Едноетажни — D'un étage	79·2	90·2	71·6	58·1	66·2	57·7
Двуетажни — De deux étages	19·3	9·3	24·5	37·3	28·4	36·3
Три и повече етажни — De trois étages et plus	1·5	0·5	3·9	4·6	5·4	6·0
Всичко — Total	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0
На 100 — Pour cent						
Едноетажни — D'un étage	90·8	9·2	95·6	4·4	94·3	5·7
Двуетажни — De deux étages	95·8	4·2	92·0	8·0	91·9	8·1
Три и повече етажни — De trois étages et plus	97·2	2·8	93·8	6·2	92·8	7·2
Всичко — Total	91·8	8·2	94·6	5·4	93·5	6·5